

Regionalne specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze

Autor: grafika: arch. UMWM

Sejmikowa Komisja Edukacji, Nauki i Szkolnictwa Wyższego, obradująca pod kierownictwem Krzysztofa Skolimowskiego, omówiła funkcjonowanie specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych oraz Zespołu Placówek w Gołotczyźnie.

Informację o działalności regionalnych instytucji, których organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Mazowieckiego, przedstawił radnym **Mirosław Krusiewicz**, dyrektor Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu w UMWM. Organem sprawującym nadzór pedagogiczny nad placówkami jest Mazowiecki Kurator Oświaty.

Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są przeznaczone dla dzieci i młodzieży, które z powodu niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły w miejscu zamieszkania. Podopieczni takich ośrodków wymagają stosowania specjalnych oddziaływań wychowawczych, pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęć rewalidacyjnych.

Rekrutacja trwa przez cały rok. Kadre pedagogiczną ośrodków i szkół tworzą doświadczeni i wysoko wykwalifikowani pedagodzy z kierunkowymi i innymi dodatkowymi specjalnościami. Wprowadzają wiele nowatorskich metod edukacyjnych, a ich praca ukierunkowana jest na jak najlepsze przygotowanie wychowanków do funkcjonowania w rodzinie, środowisku i społeczeństwie.

Ośrodek w Czarni

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Brata Zenona Żebrowskiego w Czarni (pow. ostrołęcki) świadczy pracę dydaktyczno-wychowawczą i rewalidacyjną dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim w wieku od 6 do 25 lat, dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym od 6 do 20 roku życia, a na poziomie szkoły ponadpodstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym do 24 r. życia. Głównym zadaniem ośrodka jest przygotowanie uczniów na miarę ich

możliwości do samodzielnego udziału w życiu społecznym, w integracji ze środowiskiem. W skład Ośrodka wchodzi: Oddział Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Szkoła Przysposabiająca do Pracy, Internat. W szkole funkcjonuje zespół rewalidacyjno-wychowawczy dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim. Aktualnie jest 68 uczniów w 17 oddziałach, w tym 16 dzieci w opiece całodobowej (na 30 miejsc). Liczba etatów: 61 nauczycielskich i 23 niepedagogicznych.

Ośrodek dla Dzieci niesłyszących w Radomiu

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci niesłyszących im. Marii Grzegorzewskiej w Radomiu przyjmuje dzieci i młodzież z dysfunkcją słuchu i mowy oraz ze sprzężonymi upośledzeniami i deficytami parcjalnymi w obrębie wzroku słuchu i narządu ruchu. W ramach Ośrodka funkcjonuje: Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka, Oddziały Przedszkolne, Szkoła Podstawowa nr 10, Branżowa Szkoła I stopnia (zawody: kucharz, krawiec, kaletnik), Szkoła Przysposabiająca do Pracy, Liceum Ogólnokształcące Specjalne. W placówce uczą się dzieci od 3 roku życia. Obecnie jest 160 wychowanków w 31 oddziałach, w tym 21 dzieci w opiece całodobowej (na 30 miejsc). Pracuje wysoko wykwalifikowana kadra, która przygotowuje uczniów do komunikowania się zarówno z ludźmi słyszącymi, jak i niesłyszącymi. Mało liczebne klasy pozwalają na stworzenie przyjaznej i serdecznej atmosfery podczas zajęć dydaktycznych, a odpowiednie zorganizowane grupy wychowawcze umożliwiają stworzenie domowego, ciepłego klimatu po zakończeniu zajęć szkolnych. Liczba etatów: 98 nauczycielskich oraz 36 pracowników niepedagogicznych.

Ośrodek dla Dzieci niewidomych i Słabo Widzących w Radomiu

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci niewidomych i Słabo Widzących im. ks. Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Radomiu jest przeznaczony dla dzieci i młodzieży z dysfunkcją: narządu wzroku, intelektu w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym lub głębokim, narządu ruchu, zespołem Downa, mózgowym porażeniem dziecięcym, autyzmem, epilepsją. W skład Ośrodka wchodzi: Pracownia Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dzieci z Dysfunkcją Wzroku, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 11 z oddziałami przedszkolnymi, Publiczna Szkoła Przysposabiająca do Pracy, Grupy wychowawcze (internat), Pracownia Rehabilitacji Medycznej. Nabór trwa cały rok, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych. Aktualnie w szkole jest 87 wychowanków w 25 oddziałach, w tym 25 dzieci w opiece całodobowej (na 30 miejsc). Liczba etatów: 99 nauczycielskich oraz 48 pracowników niepedagogicznych.

Organizacja pracy z wychowankami

Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym jest grupa wychowawcza. Grupy złożone są z wychowanków o możliwie niewielkim zróżnicowaniu wiekowym. Liczba wychowanków w grupie odpowiada liczbie uczniów w oddziale szkolnym. Opiekę nad grupą wychowawczą powierza się nauczycielom-wychowawcom. Liczba uczniów w poszczególnych oddziałach i grupach wychowawczych wynosi odpowiednio dla uczniów:

1. niesłyszących i słabo słyszących – od 6 do 8;
2. niewidomych i słabo widzących – od 8 do 10;
3. z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim – od 10 do 16;
4. z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym – od 6 do 8;
5. z autyzmem i z niepełnosprawnościami sprzężonymi – od 2 do 4.

W przypadku, gdy u co najmniej jednego ucznia w oddziale występują niepełnosprawności sprzężone, liczbę uczniów w oddziale można obniżyć o 2.

Podstawową jednostką organizacyjną szkoły w specjalnym ośrodku jest oddział złożony z uczniów, którzy w jednorocznym

kursie nauki uczą się wszystkich przedmiotów obowiązkowych określonych szkolnym planem nauczania. Do wszystkich szkół wchodzących w skład ośrodka mogą uczęszczać dzieci oraz młodzież nie przebywające w grupach wychowawczych.

Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze umożliwiają wychowankom udział w:

1. indywidualnych lub grupowych zajęciach profilaktyczno-wychowawczych, rewalidacyjnych i usprawniających ruchowo, przygotowujących dzieci i młodzież do samodzielności w życiu społecznym;
2. zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych oraz kulturalno-oświatowych;
3. zajęciach rozwijających zainteresowania i szczególne uzdolnienia.

Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze organizują i udzielają wychowankom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zespół Placówek w Gołotczyźnie

W skład Zespołu Placówek w Gołotczyźnie (gmina Sońsk, powiat ciechanowski) wchodzi:

- **Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii** jest placówką koedukacyjną, do której w miarę wolnych miejsc przyjmowane są dzieci i młodzież w normie intelektualnej oraz niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim, które z powodu zaburzeń rozwojowych, trudności w uczeniu i zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym, wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania, resocjalizacji, pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W ośrodku funkcjonuje Szkoła Podstawowa Specjalna (klasy V-VIII) oraz Branżowa Szkoła I stopnia Specjalna kształcąca w zawodach: kucharz, fryzjer, stolarz. Podstawą przyjęcia ucznia do Ośrodka jest orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, wydane na wniosek rodziców na dany etap edukacyjny, za skierowaniem organu prowadzącego placówkę. Do zadań Ośrodka należy eliminowanie przyczyn i przejawów zaburzeń zachowania oraz przygotowanie wychowanków do życia zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi. Kształcenie może być prowadzone do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy: 20 rok życia – w przypadku szkoły podstawowej oraz 24 rok życia – w przypadku branżowej szkoły I stopnia. Na 72 miejsca obecnie jest 67 wychowanków;
- **Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy** przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i resocjalizacji jako resocjalizacyjno-wychowawczy, a dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim jako resocjalizacyjno-rewalidacyjny. Do Ośrodka, który stwarza możliwość nauki w Szkole Podstawowej (klasy V-VIII) oraz zdobycia zawodu stolarza w Branżowej Szkole I Stopnia, przyjmuje się nieletnich, wobec których sąd rodzinny orzekł umieszczenie w młodzieżowym ośrodku wychowawczym. Skierowanie wydaje starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia, a w przypadku braku miejsca zamieszkania – starosta właściwy ze względu na miejsce pobytu nieletniego w przypadku wskazania ośrodka przez Ośrodek Rozwoju Edukacji. Placówka przyjmuje dzieci i młodzież w miarę wolnych miejsc. Nie obowiązuje rejonizacja. Pobyt wychowanka w ośrodku powinien w zasadzie trwać do zakończenia procesu resocjalizacji, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia. Do zadań MOW należy eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do życia zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi, organizowanie zajęć resocjalizacyjnych, terapeutycznych, rewalidacyjnych oraz profilaktyczno-wychowawczych umożliwiających nabywanie umiejętności życiowych ułatwiających prawidłowe funkcjonowanie w środowisku rodzinnym i społecznym. Wszystkie z zapewnionych w ośrodku 36 miejsc są aktualnie zajęte.

Organizacja pracy w Zespole

Młodzieżowy ośrodek wychowawczy i młodzieżowy ośrodek socjoterapii w Gołotczyźnie umożliwiają wychowankom udział w:

- indywidualnych lub grupowych zajęciach resocjalizacyjnych, terapeutycznych, rewalidacyjnych oraz profilaktyczno-wychowawczych umożliwiających nabywanie umiejętności życiowych ułatwiających prawidłowe funkcjonowanie w środowisku rodzinnym i społecznym;
- zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych, w tym w zajęciach organizowanych na świeżym powietrzu w wymiarze co najmniej dwóch godzin dziennie, o ile pozwalają na to warunki atmosferyczne;
- zajęciach kulturalno-oświatowych;
- zajęciach rozwijających zainteresowania i szczególne uzdolnienia.

Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami jest grupa wychowawcza. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej wynosi do 12. Ośrodki zapewniają uczniom opiekę całodobową i prowadzą działalność w ciągu całego roku kalendarzowego jako placówki, w których nie są przewidziane ferie szkolne.

Wykorzystane w infografice zdjęcia pochodzą z serwisów internetowych ośrodków i zespołu placówek przedstawionych w artykule.

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl